

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA ÉLA

Ki vezeti a román delegációt a bécsi orosz-román tárgyalásokon

Hosszas személyi kombinációk után történt a döntés

— Az Estilap eredeti távirata —

Köztudomású, hogy a román kormány és az orosz szovjet már régebben megegyeztek arra nézve, hogy legközelebb Bécsben konferenciát tartanak, amelyen a két ország közötti függő kérdéseket szabályozni fognak. A konferencia időpontja erősen közeledik és valamennyi miniszteriumban összegyűjtötték és rendezték is már azt az anyagalmazt, amely a bécsi tárgyalásokon megvitatásra kerül.

Most már csak az van hátra, hogy a delegációt kiszemeljék.

Legelőször Diamandi meghatalmazott minisztert emlegették a román delegáció fejéül. — Ugyanis Diamandi pétervári követ volt, továbbá tavaly Lausanneban ő kezdett tárgyalni Csicserinnel. Szóban forgott Inculetz neve is, mint delegátusé, mert hiszen ő besszarábiai és jól ismeri az orosz problémákat. Amde Diamandi még tavaly Lausanneból való visszatérése idején kérte, hogy helyezték rendelkezési állományba. Inculetz ellen pedig kifogás merült fel. Nem hivatalos kifogás, — mert Inculetz a kormánynak teljes bizalmát élvezzi —, hanem a moszkvai sajtó kezdett ellene kampányba. Ekkor Bratianu miniszterelnök V. Sassu volt kereskedelmi miniszterre gondolt. Ez a bécsi delegálás elégtétel is lett volna Sassunak azért, hogy a kormány legutóbbi átalakításakor kimaradt a kabinetből. De Sassu, hosszas tépelődés után, nem fogadta el a missziót.

Mivel azonban a bécsi konferencia időpontja egyre rohamosabban közeledik és az orosz kormányt is értesíteni kell már a román delegáció tagjainak kikerüléséről, — a kormány úgy határozott, hogy Langa-Rascanu szlovén követet állítja a Bécsbe induló delegáció élére. Langa-Rascanu kiváló diplomata, akihez több sikeres diplomáciai akció fűződik, amellyel kitűnően ismeri a szláv népeket. Hacsak valami közbe nem jön, Lange-Rascanu még e hét végén Bécsbe utazik és Iovanovici tábornok, Mircea Djuvara és Cristodorescu szakemberek lesznek kíséretében.

Dr. Kannabich moszkvai egyetemi

temi orvosprofesszor, aki Joffet Bécsbe kísérte, egy újságíró kérdésére kijelentette, hogy egyáltalán nem bizonyos még, hogy

Joffe résztvehet-e az orosz-román tárgyalásokon. — Joffe ugyanis 1922 óta nagybeteg és orvosai véleménye szerint tartózkodnia kell minden nagyobb munkától.

Moszkvából jelentik: Rejkov népbiztos, Lenin utóda egészségi okokból hosszabb szabadságra megy. Orvosai tanácsára távol kell magát tartania a politikai mozgalmaktól. Helyettese Kalinin lesz.

Mangin tábornok lesz a francia diktátor

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelenti a Daily Herald: Franciaországban komolyan tervbe vették a katonai diktatura bevezetését. Diktátorként Mangin tábornokot emlegetik.

Kormánykörökben az a meggyőződés alakult ki, hogy az ipari és pénzügyi válságból való menekülés egyetlen útja a diktatura.

A görög katolikus püspökök bukaresti találkozása a papai konkordátumról

Bukarestből jelenti a Rador: A görög katolikus egyházak főpapjai a papai konkordátum ügyében gyűlést tartottak. Lepedatu kultuszminiszter elnöksége mellett résztvettek

Suciu, Hosszu Vazul, Frenetiu Valér és Nicolescu püspökök. A kultuszminiszter kijelentette, hogy e hét folyamán Dolci pápai nunciussal megkezdte a tárgyalást.

Ujabb változások a Hitler-puccs fő tárgyalásán

— Az Estilap eredeti távirata —

Münchenből jelentik: A Hitler-pör mai tárgyalásán folytaták Hitler kihallgatását. Hitler kijelenti, hogy sohasem akart kancellár lenni. A külföldi nacionalistákat nyolc nappal az államcsíny kitörése előtt értesítette. Ő adta azt az utasítást, hogy a minisztereket tartóztassák le, hogy ezzel megkönnyít-

se Kahr helyzetét. Elmondja, hogy összesen hatszáz fegyveres embere volt, de csak tizenkettővel nyomult be a Bürgerkellerbe. El akarta söpörni a képviselőház nemzetietlen többségét a kormánnyal együtt, meg akarta szabadítani a bajor népet a zsidó sajtó, a munkásszervezetek és a gazdasági organizá-

ciók káros befolyásától.

Ügyész megkérdi: Nemzeti kormányzást akart, vagy nemzetközi uralmat? Miért vont bele akcióiba idegen nacionalista szervezeteket?

Hittler: A nép sorsát a morál dönti el. Ezer nacionalistának joga van ahhoz, hogy egy hazafiatlan többségen uralkodjék.

Hittler után Weber, az Oberland szervezet elnökét hallgatták ki.

Weber elmondja, hogy Kahr, Lossov és Speisser tökéletesen egyetértettek Hittlerrel és Ludendorffal. November 7-én Hittler lakásán a puccsisták gyűlést tartottak, amelyen Seisser is résztvett és nem tiltakozott a puccs ellen. Különben is Seisser kijelentette, hogy Ludendorff rendelkezésére áll és engedelmeskedik minden parancsnak. A saját szerene csak annyi volt, hogy megszállja a kaszárvákát, pályaudvart és megakadályozza a zsidók elmenekülését. A menekülőn akarókat tartóztassa le, vedve el tőlük pénzüket, értéktárgyaikat és idegen devizáikat.

Sztrájkba lépnek a bukaresti opera művészei

Bukarestből jelenti a Rador: Az opera koncessziójának ügyében az igazgató és a színészek között konfliktus keletkezett. A színészek eddig az állam alkalmazottai voltak s szerződésüket a szepmüvészeti miniszteriummal kötötték, most pedig magánjogi szerződést kénytelenek elfogadni. A színészek egy küldöttsége kereste fel Lepedatu szepmüvészeti minisztert s bejelentette, hogy március 1-ével az előadásokat beszüntetik és pert indítanak az államkincstár ellen.

75.000 embert jelentettek be a váradi összeírási íveken

Száz ezer bejelentendő személy hiányzik — Megkezdődnek a büntetések

Az összeírási iver benyújtásának végső terminusa tegnap este lejárt. Ma reggel kezdték meg az összeírási iver összeszámolását, amely meglepő eredménnyel járt. Összesen 5400 iver nyújtottak be, amelyen mindössze 75.000 lélek van feltüntetve. Tehát mindössze a felét, mint amennyire az összeíró bizottság számított.

Felkerestük ma délelőtt Hrihor kapitányt az összeíró bizottság elnökét, aki a következőket mondta:

dotta az Estilap számára:

— A publikum nagyrésze értetetlen módon nem tett eleget a jelentkezési kötelezettségnek. Körülbelül 8000 iv helyett csupán 5400-at nyújtottak be. A bejelentett egyének száma 180 ezer helyett, mindössze 75 ezer. Pedig legalább 180 ezer embert kellett volna feltüntetnie az ivernek, miután számosan vannak olyanok, akiknek több iver is szerepelniök kellene. Így száz ezer bejelentendő személy hiányzik. A

mulasztások elkövetőivel szemben már ma megkezdjük a jegyzőkönyvek felvételét. Az ellenőrzés igen egyszerű, miután adatok állanak rendelkezésünkre. Külön kihágási eljárást indítunk azok ellen is, akik már előzőleg nem tettek eleget a bejelentési kötelezettségnek.

A statisztikai adatok elkészítése ilyenformán némi halasztást szenved, de ezeket az ellenőrzés során nem lesz nehéz pótolni.

Fattymin nőgyűlölő

Burleszk 4 felvonásban
Dorian-filmszínház

A tizennegyedik vendég

Amerikai dráma 5 felvonásban
Dorian-filmszínház

JON JON

A SEJK

Hírek

Mit csinál

Kecskeméthy Győző

— Az Esti lap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: A sajtó két nap óta foglalkozik a budapesti rendőrségről nyert azon értesüléssel, hogy Kecskeméthy Győző levelet írt Budapestre Buenos Airesből hozzátartozójának.

Kecskeméthy Győző budapesti díjnok 1901. májusában ötszáznegyvenezer korona első kasztása után eltűnt. A budapesti rendőrség felhívására évek óta kereszti egész Európa rendőrsége körözte, de teljesen nyomavesztett. Azután minden esztendőben felbukkant a világsajtóban az a hír, hogy Kecskeméthy hol itt, hol ott van. A hírek mindannyiszor alaptalanok voltak. Most aztán arra a hírre, hogy Kecskeméthy levelet írt, egyesek már azt is tudni vélik, hogy a kiadatási eljárást már meg is indították. Mára aztán kiderült, hogy az egész hírből csak annyi igaz, hogy az ügyészség lefoglalt egy levelet, amelyet azonban nem Kecskeméthy írt, hanem egy Buenos Airesben élő magyar, ki megemlékezik levelében arról, hogy Buenos Airesben Kecskeméthy Győzőnek óriási vagyona van és az ottani tőzsdének egyik legismertebb alakja.

* Mária királyné Nápolyban. Rómából jelentik a Rador: Miklós román királyi herceg Nápolyba érkezett s itt fog találkozni édesanyjával, Mária királynéval.

* A jogakadémia delegáltja az ügyvédvizsgálóbizottságban. A nagyváradi jogakadémia a maga kebeléből Bogdan-Jonescutanárt delegálta abba a bizottságba, amely előtt az ügyvédjelöltek az ügyvédi vizsgát letesznek.

* Lemondott a belga kormány. Brüsszelből jelentik: A kamara 95 szavazattal 79 ellen visszautasította a francia-belga gazdasági egyezményt. A belga kormány lemondott.

* Megkezdődött a bécsi szadistapör. Bécsből jelentik: Ma kezdtek meg az ismert szadistapör tárgyalását. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánul. Az elsőrendű vádlott Kaditnecz Ida izsiai báróné, akinek lakásán Bécs beteges hajlamú demor alaktípusok kerültek össze és rendkívül kis lányokat szedtek.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Fegyelmi eljárás egy köszönés miatt

A magyar hadbíró és Francia Kiss Mihály

— Az Esti lap eredeti távirata —

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: A nemzetgyűlés folyosóján Pickler Emil szocialista képviselő kérdésére Csáky honvédelmi miniszter kijelentette, hogy Györffy őrnagy hadbíró nyilatkozatát elítéli, ellene a fegyelmi eljárást megindította és a vizsgálat befejezéséig a győri katonai törvényszékhez osztotta be.

Ismeretes, hogy egyik legutóbbi hadbírói tárgyalás alkalmával Györffy őrnagy hadbíró a tanúképpen kihallgatott Francia-Kiss Mihálytól e szavakkal vett búcsút:

— Isten vele Mihály!

A hadbírónak ezt az eljárását Pickler Emil szocialista képviselő a nemzetgyűlés ülésén szóvá tette és hangsúlyozta, hogy Francia-Kiss Mihályról az ügyészség hivatalosan megállapította, hogy többszörös gyilkos. Kifogásolta, hogy egy gyilkossal a hadbíró egyik tagja ilyen hangon érintkezhesen.

Györffy őrnagy erre a lapokban éleshangú nyilatkozatban válaszolt Pickler képviselőnek, majd megbízottai után provokáltatta azt.

A honvédelmi miniszter nyilatkozata most hivatalosan is megbélyegzi a hadbíró eljárását.

fel bűnös szenvedélyüknek. A báróné elegáns, szép asszony, energikus arckifejezéssel, himzett reformruhában, selyemharisnya és lakkeipőben jelent meg a tárgyaláson. Vele együtt kerültek a vádlottak padjára Degrossy Eugénia, Bechates Ernő egyetemi magántanár, Klumetzky Lipót báró és Remberg, a Búrgszínház volt tagja. A törvényszék a tárgyalás egész tartamára kizárta a nyilvánosságot, csupán a bizalmi emberek vehettek azon részt.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN	---	(10 máj) 128
NEWYORK	---	57775
LONDON	---	81
PARIS	---	2381
PRAGA	---	1175
BUKAREST	---	303
BUDAPEST	---	141
BÉCS	---	8143
MILANO	---	2477

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	---	390
OSZTRAK KORONA	---	875
CSEH KORONA	---	648
FRANCIA FRANK	---	800
DOLLAR	---	191
FONT STERLING	---	832
SVÁJCI FRANK	---	3300
LIRA	---	825

* Fiume sorsa... Susakból jelentik: A jugoszlávok átvették Fiume városának északi részét, amely szerződészerűleg délszláv terület.

* Bura Károly jubileuma. Március hatodikán rendezik Bura Károly, a messze földön híres cigányprimás huszonöt éves jubileumát a Kereskedelmi Csarnok nagytermében. A jubileumi estély különös eseménye lesz Magyar Imre és Radics Béla budapesti cigányprimások közreműködése. A jegyeket az ünnepekre előre lehet váltani a Hegedűs Hirlapirodában.

* Értékpapírokat találtak egy kávéházban. Egyik Mária királyné (Bémer) téri kávéházban kintestári kölesön szelvényeket (Datoria Publica Romaniei) találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a központi bünyügyi osztályon.

* Szőnyegjavítást és tisztítást jutányosan vállalok. Szőnyegjavító Strada Cosbuc (Szalárdi utca) 9.

* Haggemacher sörgyáros Váradon. A világhírű Dreher és Haggemacher budapesti sörgyárak égése alatt épült újjá a váraszöllősi sörgyár, amelynek produktumai is a pesti két nagy söröző üzemek készítményeivel teljesen egyenlő minőségűek lesznek. Tegnap itt járt Budapestről Haggemacher Oszkár, a sörkonzern feje, Kolozsvárról pedig Bosánczy László bankigazgató és ezek Fridmann Herman gyárigazgató bevonásával igazgatósági értekezletet tartottak, amelyen megbeszélték az új gyár ünnepélyes felavatásának programját és a produktumok forgalombahozatalának módosításait.

* Ma utoljára látható a Dorian-filmszínházban a szenzációs kettős műsor, amelynek keretében színre kerül a Fattymin nőgyűlölő című 4 felvonásos vígjáték és A tizennegyedik vendég című 5 felvonásos amerikai dráma, a főszerepben Robert Warwickkal. Az előadások pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Jön A Sejk, a legszebb Dorian-film.

* A munkásegyletem ma esti előadását „Gazdasági rendszerek és jogrendszerek változása a társadalomban” címmel dr. Szántó Dezső fogja megtartani. Kezdeté pontosan 8 órakor. Az előadás után a Kulturbizottság értekezletet tart.

* Az Apolló mozgószínházban ma, esütörtökön a Sóhajok hidja monumentális filmremekmű befejező része kerül vetítésre. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor. Jegyek elővételben.

* Rendkívüli népszerűsége folytán sokan hamisítják, éppen ezért esakis valódi védjeggyel ellátott Brázay sóborszeszt fogadjunk el. Kapható mindenütt.

* Kegyelet a Sas alatt.

Egy „Metallum” lámpa jobb két másiknál Lloyd 2059

* Zenetanárok és növendékek figyelmébe! Az O-Schott kiadásában hegedű, zongora, ének és celló művek számonként 9 lei. Hegedűs Hirlapiroda zeneműosztálya.

* AKÁR HEGEDŰL VAGY ZONGO. AZIK, minden kottát megkaphat a Hegedűs Hirlapiroda zeneműosztályánál.

APOLLO mozgószínház

Csütörtök péntek, szombat.

A sóhajok hidja

monumentális filmremekmű
II. befejező része

Nyitlér

Megérkezett Hollós Jenő külföldi utjáról és a legújabb férfidivatcikket, u. m. fehérnemű anyagokat, ing és nyakkendő, selymeket, átmeneti kabátokat és a legutolsó divatu kalapokat hozta.

László Vilmos, Lichtmann Samu, Wahmann Józsefné, szül. Lichtmann Biri, László Márton, özv. Schwartz Vilmosné, szül. Lichtmann Jenny, László József fájdalomtól sújtott szívvel jelenítik forrón szerelt édesanyjuknak

Özy. Lichtmann Hermanné sz. Brandt Máriaának

folyó hó 28-án reggel 6 órakor, munkás életének 92. évében rövid szenvedés után történt elhalálozását. A gyászban osztozkodnak az elhunyt unokái, dédunokái és azok hozzátartozói.

A meghaladott hült tetemei a Zöldfa-utca 14. sz. a. gyászházból folyó hó 29-én d. u. fél 3 órakor a nagyváradi neológ izr. temetőben fognak örök nyugalomra helyeztetni.

Nagyváradi, 1924. febr. 28.

László Mártonné sz. Grósz Flóra, László Józsefné, sz. Tafler Ilona, László Vilmosné, sz. Lichtmann Róza, Lichtmann Samu, szül. Neumann Ilona, menyei. Wahmann József, véje.

Kepes Zsófi, dr. Kepes Miklós, dr. Kepes Pál, Silberstein Ignác sz. Wahmann Ilonka, Erdős Zsigmondné, sz. László Erzsike, Schwartz Ferenc, Hirsch Lajosné, sz. Lichtmann Margit, Wahmann Ernő, László Andor, László Béla, László Magda, László Agi unokái Silberstein Magda, Hirsch Vera, Hirsch Éva, Erdős Pista, Kepes Zsuzsa dédunokái.

Tanulságos történet egy engedély kijárásáról

Egy nagyváradai cég dilemmája

Nemrégiben egy előkelő állami főtisztviselő ellen fegyelmi feljelentést tett egy bismegyei nagybirtokos azon a címen, hogy tőle 40.000 lejt felvett egy agrárügyben való közreműködésért, holott az ügy érdekében nyilvánvalóan semmit se tett, viszont a pénzt sem adta vissza. A 40.000 lej visszaadásáért külön pert is indított a földbirtokos, akinek panaszára a megvádolt főtisztviselő ellen megindult a fegyelmet megelőző vizsgálat, amely még ma is folyamatban van.

Nem első eset ez a panasz, ahol a bepanaszolt azzal védekezik, hogy ő semmitse ígért és semmit se tett, tehát hivatali kötelességét sem sértette meg. De van most egy valamennyi-nél érdekesebb és egyre inkább komplikálódó káosz, amely nem annyira a tisztviselőt, mint a vesztegető fél képviselőjét sordorja kínos helyzetbe. A furcsa kis eset mai stádiuma lehetővé teszi megismerni a történet minden fázisát. Noshát ez történt: Szüksége volt egy ismert nagyváradai cégnek valami fontos hivatalos igazolványra, illetve engedélyre. Megbizta tehát ügyvédjét, hogy eszközölje ki a nehezen hozzáférhető engedélyt és átadott e célra neki 10.000 lejt, mond tizezer lejt. Az ügyvéd járt-kelt, jelentést tett a felelőnek, hogy a pénzt az „illetőnek” átadta és nemsokára megkapja az engedélyt. A cég várt, várt, végre újból sürgetni kezdte az ügyvédet. — Mi van az engedéllyel?

Az ügyvéd kijelentette, hogy éppen most volt a tisztviselőnél, de az nem akar tudni sem a pénzről, sem az engedélvről, de sőt a pénz visszaadásáról sem. Nem ígért semmit és nem kapott semmit! — így háritotta el a sürgetést.

A cég erre megbízott egy másik ügyvédet az ügyvel, aki megjelent a hivatal főnökénél s megkérdezte, milyen feltételek mellett kaphatná meg az engedélyt.

— 3000 lejt. — volt a válasz.
— S mikor fizetendő? Kérdezte az ügyvéd.

— Hogy-hogy mikor, — csodálkozott a tisztviselő. — Most mindjárt.

Az ügyvéd erre elmondta az engedélykörüli előzményeket s hálódó volt a pénzt átadni, de csak az engedély ellenében.

— Jó, mondta a főtisztviselő, de ön ad nekem egy nyilatkozatot arról, hogy én csak 3000 lejt vettem fel öntől, nehogy megint olyan rágalmat terjesszenek rólam, hogy én 10.000 lejt tettem zsebre.

Az ügyvéd egyik lábáról a másikra állt, végül kijelentette, hogy irást nem adhat, mert az könnyen eltévedhet s ekkor vesztene el miatti perbe fogják. Sietve hivatkozott is az érvényben lévő büntetőtörvénykönyvnek ama szakaszára, amely a vesztegetésről szól s bünteti a vesztegetőt éppugy, mint a vesztegetett.

A tisztviselő előbb kinevette az ügyvédet, de végül is bele-nyugodott és átvette a 3000 lejt, ám az engedélyt nem adta át az ügyvédnek. Ellenben felhívatta a cégfőnököt és átadta neki tanuk előtt az engedélyt azzal a

Nagyvárad delegáltjai a Nemzetközi Kereskedelmi Kamarában

Hogy a világkereskedelem forgalma a háború előtti intenzitást elérje, s hogy az országok közlekedése egymáshoz minden kicsinyes nemzeti elfogultságon túl még valami pozitív eredményre jusson — ennek a szép hasznos célnak elérésére Párisban tavaly megalakult a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara, amelynek minden állam fővárosában megvan a maga szervezete. Románia az elsők között volt, az államok közt, amelyek ebbe a világát átfogó közgazdasági szervezetbe beléptek és Bukarestben régóta működik az állandó bizottság, amely a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara eszméjét népszerűsíteni és annak gyakorlati jelentőséget adni igyekszik. A Kamara szervezeti szabályzata értelmében az állandó bizottságnak ex offo tagjai az illető ország kereskedelmi és iparkamaráinak elnöke és egyik titkára. Most érkezett meg a váradai kamarához az értesítés, hogy Barbu Romulusz kamarai elnök és Papp János dr. titkár fogják

kijelentéssel, hogy nem kér érte semmit, s nem is fogad el semmit.

A cég főnöke hálálodó köszönetek közepette átvette az engedélyt. S most azon töri a fejét, hogy miért kellett neki 13.000 lejt fizetnie az engedélyért, amelyhez ilyen simán hozzájutott. Vajon melyik ügyvédjét gyanúsítsa most meg? Vagy egyáltalán gyanúsíthat-e valakit?

képviselni a váradai kamarát az állandó bizottságban.

Az értesítés a következőképpen körvonalazza az állandó bizottság feladatát:

— Megkönnyíteni a forgalmat azok között az országok között, amelyek a Nemzetközi Kamara kebelébe tartoznak; biztosítani az akció egységét minden nemzetközi kérdésben, amely a pénzügyek, az ipar és a kereskedelem fellendítésére vonatkozik; hozzájárulni a haladáshoz és a béke fenntartásához; szoros viszonyt létesíteni az egyes országok és azok polgárai között; elősegíteni azoknak az üzletembereknek, intézményeknek és társulatoknak együttműködését, amelyek a kereskedelem és az ipar terén fejtenek ki hasznos tevékenységet. A politikát a szervezet teljesen kizárja a kebeléből. Tagja lehet a kamarának minden olyan kereskedelmi és ipari intézmény, amely politikai célokat figyelmen kívül hagy.

Érdekes ítélet egy magyar királysértési pörben

Az indokolás szerint a vádlott elkövette a királysértést, mégis fel kellett menteni

A budapesti büntetőtörvényszék tárgyalótermében újra kísértett a budaörsi csata emléke. 1921 október 25-én közvetlenül a budaörsi csata előtt a keresztényszocialista pártban megjelent Néveri László munkásbiztosítási tisztviselő, Szabó László lakatos, Deutsch motorszerelő, továbbá két fiatalok autószerelő. Arról vitatkoztak, hogy a keresztényszocialista pártnak milyen irányba kellene fordulnia.

A vitát Léder József vasmunkás, fővárosi bizottsági tag végighallgatta és meghallotta, amikor Néveri László a következő kijelentést tette:

— Hagyjátok IV. Károlyt, ő már jó helyen van, a Markó utcában. Közöséges rohadt cseh csirkefogó.

Az ügyész Néveri László és négy társa ellen királysértés vétsége címén emelt vádat. Így került az ügy a törvényszék elé.

A vádlottak valamennyien azt hangoztatták, hogy ezekben a napokban a kelleténél többet ittak és Néveri, amikor kijelentését megtette, teljesen ittas volt. A tanúk ezt igazolták.

Ezután a perbeszédet következtek. A királyi ügyész a vádbeszédében lement a vádat. Mindenki tudnia kellett, hogy IV. Károly király fejét a szent korona érintette, a magyar szent koronát pedig és annak viselőjét magyar embernek soha semmi körülmények között megsérteni nem szabad. Ha ez megtörtént — fejezi be vádbeszédét a királyi ügyész —

az illető elkövette a királysértés vétségét, illetve büntetett.

A védő rámutat arra, hogy Magyarországon királyság és a bíróságok mégsem hirdetnek a király nevében ítéletet. Dicsérni nem szabad a királyságot és ugyanakkor arra, aki a köztársaságot dicséri, ráhúzzák a törvény paragrafusait. A vádlottak a vádlirat szerint azt mondták, hogy a király a Markó utcában ül. Ugyanakkor pedig a tényleges magyar királyi kormány jóvoltából a magyar megkoronázott királyt fegyveres emberek őrzetében Tihanyban tartják fogva. Nem igazságos, csak a kisembereket üldözni királysértésért.

Bejelentette a csődöt a szatmári Leszámitoló bank

Az Estilap adott hírt arról, hogy Erdély egyik tekintélyes pénzintézete váratlanul tönkrement. A csődbejutott Szatmári Leszámitoló Bank ügye élénken foglalkoztatja Erdély közgazdasági életét. A pár esztendővel ezelőtt virágzásnak indult népszerű pénzintézet iránt nagy részvét nyilvánul. A bank katasztrófáját az okozta elsősorban, hogy iparvállalataiban túl nagy érdekeltséggel vett részt, nagy tőkét kötött le Bukaresti pénzintézeteknél igénybevért

A bíróság egyórási tanácskozás után meghozta ítéletét. A magyar állam nevében a vádlottakat a királyi törvényszék a büntetőtörvénykönyv vonatkozó paragrafusai alapján a vád alól felmenti.

Az ítélet indoklásában a törvényszék kifejti, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás során megállapítást nyert, hogy Néveri László Károly királyról azt a kijelentést tette, hogy cseh csirkefogó, amivel a királysértés vétségének kitérumát kimerítette.

A királyi törvényszék azonban mégis felmenti Néveri Lászlót a vád alól, mert abban az időben Károly király tényleg fegyveres csapatokkal jött az országba s Károly király körül tényleg idegen csapatok is voltak, osztrákok és csehek.

A királyi törvényszék különben is tekintettel volt arra az izgatott hangulatra, amely abban az időben mindenütt elhógott, nemcsak ezek a fiatalok, hanem nem náluk hivatalos emberek sem tarták megítélni, hogy Károly királynak e cselekedete az országra nézve milyen helyzet kialakulását fogja maga után vonni. Midőn a kormány arra határozta magát, hogy a király ellen fegyverrel kell fellépnie, bizonyára a háza távat tartotta szem előtt és ezért helyezkedett arra az álláspontra, hogy a koronás király ellen fegyveresen lépjen föl.

A királyi törvényszéknek a másik két vádlottat is fel kellett mentenie a vád alól, tekintettel arra, hogy a főtárgyalás folyamán nem merült föl semmiféle bizonyíték állítólagos kijelentésükre.

A királyi ügyész az ítélet ellen felhírbézést jelentett be, dr. Kágyi Aladár, a vádlottak védője megnyugodott az ítéletben.

Amikor a vádlottak és a hallgatóság kivonultak a tereméből, a védő a szatmári fordult a bírósághoz.

— Az ítéletben természetesen megnyugszom és gratulálok a bíróságnak a fényes indokláshoz.

Milyen napidíjakat állapíthat meg a város

Érdekes rendelkezés érkezett ma délelőtt a polgármesteri hivatalhoz. A belügyminisztérium újból szabályozza a kiszállási díjak kérdését. Kategorikusan megállapítja a felszámítható napidíjakat, amely sohasem emelkedhetik az alábbi összegek fölé. 800 lej törzsfizetésnél 80 lej, 800 lejtől 1300 lejtig 120, 1300-tól 1850 lejtig 150 lej és ezen felüli törzsfizetéseknél 200 lej a napidíj.

A polgármesteri hivatal a belügyminiszter rendeletét tudomásvétel végett megküldötte az összes ügyosztályvezetőknek.

telét megvonták és ezzel egyidejűleg a betevők megrohanták. Az események ilyen gyors egymásratalulása nélkül a bank könnyen likvidálhatta volna kötelezettségeit, így azonban kénytelen volt ahhoz az eszközhöz folyamodni, amelyet így jelent be — többek közt nagyváradai — ügyfeleinek:

T. C.

Tisztelettel értesítjük, hogy az it-
tani lapot a Magyar Nemzet, Budapest, köz-
cöl, 624-1924. sz. alatt fektetjük

Péntek, 1924. február 29.

22-iki keletű végzésével intézetünk-re a kényszerkegyességi eljárást folyamatosan tette, amit tudomásul venni szíveskedjék.

Tisztelettel
Szatmári Leszámitoló bank r. t.

Hir szerint a bank igazgatósága még az utolsó pillanatban is mindent elkövet, hogy ügyfeleit minél kisebb veszteséggel elgithesse ki.

Ezt a szándékát a bank azzal a tényekkel is bebizonyította, hogy a 2000 leien aluli betevőket száz százalék arányban elgíti ki.

Színház

HETI MŰSOR:

Csütörtök: A Farkas, A bérlet 85. sz.
Péntek: Forradalmi nász, B bérlet 86.
Szombat délután: Mandarin, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Pompadour, operett újdonság, bemutatkozó előadás, bérleten kívül, premier helyárakkal.

Vasárnap délután: Diadalmasszony, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Pompadour, operett újdonság másodszer, bérleten kívül, premier helyárakkal.

Hétfő: Pompadour, operett újdonság harmadszor, bérleten kívül, premier helyárakkal.

Kedd: Pompadour, operett újdonság negyedszer, bérleten kívül, premier helyárakkal.

Zöldhelyi Annus a Vigőzvegyben

Tegnap este Zöldhelyi Annus lépett fel a leghíresebb operettjében: a Vigőzvegyben. Glavari Hanna személyesítői sorában kétségkívül egészen az első közé sorozható a szőke primadonna. Rutinos színésznő, sok színpadi készséggel, elegáns biztonsággal és igen kellemes hanggal. A pesti Király színháznak volt a tagja és stílusán megállapítható a komoly színpadi készség. Az aránylag szép ház sok melegséggel ünnepelt, s minden jel arra vallott, hogy a művésznő esetleges váradi szerződése nyeresége volna a színháznak. Kétségtelen, hogy a direktornak a legjobb alkalmakat kell megragadnia, hogy a népszerű Pintér Bóskét kellőképpen pótolja.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

— A Farkas, Molnár Ferenc e világhírű darabja több évi pihentetés után ma este A) bérletben kerül előadásra. Tóth Elek rendezésében. E kiváló darab főszerepeit Jósika, Tóth, Földes, Harsányi, Sorr, Pogány Janka játsszák.

— Forradalmi nász. Már eddig háromszor került színre a Forradalmi nász, e romantikus színmű, mely a francia forradalom idején játszódik. E nagy sikerrel felújított színmű pénteken este B) bérletben kerül színre Jósika, Tóth, Harsányi, Sorr, Földes, Körösi Juci és Madassal a vezető szerepekben.

— Pompadour. Szombaton este mutatja be a színház hosszas előkészületek, komoly próbák után az idei szezon egyik legszebb operettjét, mely minden nagyváros színpadának állandó műsordarabja. A Pompadour operett fogja uralni a színház jövő hét egész műsorát szombattól péntek estig. Öt egymásután következő előadás bérleten kívül lesz megtartva, premier helyárak mellett, csütörtökön pedig A bérletben, pénteken pedig B bérletben kerül színre a Pompadour rendes helyárakkal. A cím szerepet ezeken az előadásokon Kovács Kató játssza. Az operett többi szerepeit Zilahy, Kertész Mancsi, Borovszky, Misoga, Madas és Galambos játsszák. A Pompadour jegyeit már szombat reggeltől kezdve kezdte árusítani a színház pénztára az összes előadásokra. E gyönyörű kiállítású operett, melynek mind a három felvonására új díszletek és kosztümök készültek. Hetényi főrendező nagy tanulmányokat igénylő munkája után lesz beállítva. A zenei részek betanítását és a darab dirigálását Szatmári kar nagy fogja minden előadáson vezényelni.

— Délutáni előadások. Szombat délután igen érdekes és izgalmas színmű lesz műsoron ez a „Mandarin”, melyben a cím szerepet Harsányi, a többiek Huzella, Kertész M., Tóth, Földes Bereng, Sorr és Madas játsszák. — Vasárnap délután a Diadalmasszonynak lesz az első délutáni előadása mérsékelt helyárakkal. A főszerepeket Bico, Zilahy, Borovszky, Misoga, Madas és Galambos játsszák. A jegyek már megválthatók.

Frissen örölt

buzakorpa

kicsiben és nagyban. Fehér bab, cser-, tölgy- és búktüzlő kapható bármilyen mennyiségben a

Barca Frotiera

áruosztályánál. Str. General Mosoiu (Mezey Mihály-utca) No. 2. Bihoreana épület

Telefon 610.

* GRÓF KAROLYI MIHÁLY KÖNYVE KAPHATÓ A HEGEDŰS HIRLAPIRODÁBAN.

Új kézimunka szalon!

Str. Saguna (Kapucinus-utca) 19. szám alatt

újonnan megnyitottam kézimunka szalonomat. Fehérnemű himzéket u. m. Reneszansz, Rischellieu, Madeira, Filé és azsurozást úgy kézen, mint gépen elvállalok. Gépen készített himzések csupán árban különböznek. Szmirna, Perzsa, Goblein és Kelim munkákat is a legjutányosabban vállalok. Kérem a hölgyközönséget erről meggyőződni:

Barfa Macó.

A halotti maszk divatja Bécsben

Egy élelmes szobrász hasznos ötlete — Beszélgetés a divat kreálójával

Bécsben érdekes divat kapott lábra. Egy élelmes szobrász, aki a tiszta művészet keresésével nem tudott boldogulni, hirdetés adott közre a lapokban, hogy az érdeklődőknek még életében elkészíti a — halotti maszkját. A művész divatba jött és Bécs híres és vagyonos eleme csak úgy tódul Franck urhoz, hogy a halotti maszkját elkészítse. A művész érdekes kijelentéseket tett a sajtó képviselőinek:

— Állandó ostromnak vagyok kitéve. A jelentkezők némi aggodalmat táplálnak (a néhány milliós kiadást nem sajnálják) és mégis... A hölgyek rendkívül érdekesnek találják, hogy Beethoven és Nietzsche maszkja mellett a zongora fölött a saját arcuk levonatát is felfügesszék, vagy a halotti fehérségbe meredti édes vonásokat, a szenvedélyt hideg fehérben odaajándékozzák szerelmeseiknek, mint „Memento morit”, valamilyen forró óra után.

A művész megmutatta egy éppen elkészült remekét, amely egy híres szép bécsi művésznőt ábrázol. Eleven arca sok bécsi férfit bolondított meg, de a szép vonások jéghideg mozdulatlanságban még vonzóbbak és még szenvedélyesebbek. Az ábrázolás raffinéciáját fokozza az, hogy a művész a meztelen maszkot, amely a homlokkal véget ér, tehát hajdisszal nem rendelkezik, egy tüzvörös apród parókába foglalta ami nagyszerű színházi okoz: hófehérség a piros haj alatt. Háttérnek pedig egy vékony fekete keretbe foglalt violaszínű bársony szolgál. Egy másik levonat elefántcsont színű zománcal van bevonva és így még fokozódik a mű halotti szerűsége. Minthogyha egy viharzó holttest egy szerelmi mámorban elhaló asszonynak a vizíója volna.

A hölgyek nagy eljósát hoznak érte. Az arc egy erős zsirréteggel lesz bevonva, hogy a bőr, de különösen a szemöldök, szempillák és az ajk a gipsz levétele után ne sérüljenek meg. A hölgy, aki ennek az „operációnak” aláveti magát, egy kis üvegcsvet kap az ajkai közé, hogy a légmentes anyagon keresztül lélegzeni tudjon.

A fület vattával tömik meg, a homlokra és az orcákra vékony

selyem szalagot fektetnek, amelylyel a megkeményedett gipszet, amely az egész arcot betakarja, felemelni lehessen. Jól lehet a szobrász munkája mindössze egy negyed óráig tart, mégis a műtét nem jár minden fájdalom nélkül, különösen (az üvegcsva dacára) légzési nehézségek, szívdobogások és a félelem, képzetek mutatkoznak.

— Egy hölgy látogatóm — mondotta a művész — heves idegsokkot kapott és néhány napig betegen feküdt a műtermemben.

— Vannak Önnek férfi kliente is? — kérdezte az egyik újságíró.

— Vannak, de ritkán, rendszeren asszonyok kedvéért jönnek. Nemsokára Párisba teszem át műtermemet, ahova meghívást kaptam és itt a legszebb halotti maszkokból kiállítást rendezek.

— A még élő-halottak szépségversenyét — mondotta az egyik újságíró.

— A legmagasabb szenvedély galériáját — válaszolta a művész.

Változások a cseh kormányban

Prágából jelentik: Jólinformált körök értesülése szerint a közel napokban változások lesznek a cseh kormányban. Becka pénzügyminiszter, Novák kereskedelemügyi miniszter és Striberny vasutügyi miniszter kiválnak a kabinetből.

Angol kölcsön az orosz szovjeinek

Londonból jelentik. Macdonald az angol alsóházban bejelentette, hogy az Oroszországnak nyújtandó hitelről szóló tárgyalások küszöbön vannak. Moszkva megígérte az orosz tozások elismerését. Az Oroszországnak nyújtandó hitel negyvenmillió fontig terjedhet és azonnal megadják, amint Oroszország kijelenti, hogy hajlandó a régi adósságokat elismerni. A meghatalmazással ellátott moszkvai delegáció érkezését Londonba március közepére várják.

TEMESVÁRI SÖR

külön klasszist képviseli

SZÜCSÜZLETÜNKET

Reg. Ferd. (Rákóczi)-ut 8. sz. alá (Stepper cukrászdával szembe)

áthelyeztük

ZBORAY GYULA és TÁRSA

Mi lesz a télel?

Szakzszerű nyilatkozat
a szeszélyes időjárásról

A váradi utcák már megint csatakosak. Az utóbbi napokban még csak megfagyott éjszakánként a nappali csapadék, de tegnap elősen tavaszra fordult a hangulat. A nap sütött egész nap s este beborult. De éjszaka már nem hópihéket esett, hanem sűrű enyhe eső zúgott. De viszont senki sem tudja, hogy a szeszélyes időjárás mit hoz holnapra, az időjárásról éppen úgy nem mer ítéletet mondani, mint a tej kurzusáról, amely mostanában feltűnő módon rákényszerít az időjárásra. Azt szokás ilyenkor mondani, hogy nagyszakállú öregem sem emlékezik ilyen bolondos időre és emögött az emberi türelmetlenség kedves, de bosszankodó túlzása jelentkezik, melyet semmire sem igazgathatunk el tárgyilagos megállapításnak. Ehelyett leközzölünk a pesti meteorológiai intézet vezetésének érdekes nyilatkozatát, amely a szeszélyes időjárásról ezeket mondja:

— Az emberek valóban türelmetlenek és túloznak, amikor úgy vélik, hogy rendellenes az időjárás. Bosszankodom, mit hajtogatják, hogy ilyen szeszélyes tél még sohasem volt, én azonban a magam részéről azt állítom, hogy a mostani időjárásban nem látok semmiféle komolyabb rendellenességet. Ha visszanezünk az elmúlt évek kimutatásaira, azt kell tapasztalunk, hogy az évek során nagyon gyakran mutatkoztak az időjárásban a mostanihoz hasonló kisebb rendellenességek. Annak a szükségnek a felismerése, hogy az időjárás elemeket egyes kultúrországokban rendszeresen megfigyeljék, a tizenharmadik század második felében kezdett derengeni. A klíma kutatásának első csillagát a híres mannheimi társulat, a Societas Meteorologica Palatina vetette fel, mely Károly Lajos párizsi fejedelem protektorátusa alatt Európa néhány pontján megfigyelő állomásokat állított fel, ahová a műszereket is eljuttatta, sőt a megfigyelés módjára is némi instrukciókkal szolgált. Ennek az első meteorológiai megfigyelő hálózatnak egyik állomása a budai csillagvizsgáló volt, mely 1780-ban alakult, eleinte a királyi várpalotában volt elhelyezve és később, 1815-ben került a Gellért-hezre. Tehát körülbelül 140 évre visszamenőleg végignézhettük az időjárás kimutatását évről-évre és azt látjuk, hogy az időjárás anomáliák nagyon gyakoriak voltak.

— Általában az tapasztalható a télel, hogy a hőmérséklet januártól-februárra átlag 2 fokkal emelkedik. Ezzel szemben, hogy illusztráljam a rendellenességeket — száznegyven év alatt 31 esetben történt, hogy február hidegebb volt, mint január. Ezek szerint mondhatnánk, hogy 24 százalékban rendellenes volt az időjárás az elmúlt másfél évszázadban. — 1845-ben mutatkozott a legnagyobb rendellenesség, amikor február 5 fokkal hidegebb volt januárnál. Az 1917-iki év pedig a mezőgazdaság szempontjából katasztrofális volt, mert január közepén mutatkoztak már tízenötökös hőmérsékletet, úgyhogy Torontóban például a kalszborackta kivirágzott. Nem egész egy hét múlva azonban olyan nagy kövekkel, hogy az Általadon harminc fokot észlelték a 0-pont alatt. Ebben az évben a feltűnően abnormalis időjárás miatt a gyümölcsfák és olványok százai pusztultak el. Ebből is látható, hogy az ilyen szélsőséges időjárások főleg a mezőgazdasági termelés bizonytalanságát nagymértékben fokozzák.

— A mostani télel azt mondhatom is, hogy semmi feltűnőbb rendellenesség nem mutatkozott. Most már

ge. A nappalok erősen hosszabbodnak, azonban éjszaka még mindig megvan a fagy lehetősége. Ez azonban csak az éjszakra vonatkozik és nem valószínű, hogy ezután nappal is tartósan fagyva. Szóval a nagy hidegnek vége van és

örülhetnek mindazok, akik a tavaszt várják és drágálják a tüzelőanyagot. Ezen a télen januárban a normálnál nagyobb volt a légnyomás, ezért jóval hidegebb is volt, de komolyabb abnormalitásról szó sem lehet. Ez a tél erősnek mondha-

tó, bár a hőmérséklet ingadozás elején nagymértékű volt. Így nappal csaknem felemelkedett a hőmérséklet a 0-fok fölé, éjjel pedig leeszállott. Ez a hőmérséklet-differencia okozta a tömeges infimment- megbetegedéseket.

Még szenzációs fordulatok várhatók a váradi kereskedők és Moskovits József afférjában

A Nagyváradai Estilap adott hírt első ízben arról a mozgalomról, amely a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok kebelében dr Moskovits József ellen megindult. Ismeretes, hogy Moskovits József a kereskedők morális és anyagi érdekeit kellemetlenül érintő kérdésben állást foglalt a váradi közigazgatási bizottság legújabb ülésén. A váradi kereskedők akciója azonban előbb kipattant, mint ahogy Moskovits Józseffel szemben eredményre vezetett volna. — Előbb a választmány tagjai sorából, majd a Csarnok kötelékéből akarták eltávolítani Moskovits Józsefet. Am Moskovits meg-előzte őket. Mielőtt hivatalosan tárgyalás alá vették volna a megindult akció terveit, — Moskovits József bejelentette kilépését a Csarnok tagjai sorából. Így a Csarnok választmánya tegnapi ülésén nem tehetett egyebet, minthogy tudomásul vette a kilépést bejelentő nyilatkozatot.

Mig azonban Moskovits József a Csarnok elnökségéhez intézett levelében nem adta meg lépésének indoklását, addig a Nagyváradai Estilaphoz intézett levelében kihangsúlyozta magatartásának motívumait, — mondván, hogy „véleménynyilvánítási szabadságát semmiféle terrorral sem engedi befolyásolni”. Ezt viszont a Csarnok nem hagyja most szó nélkül. Kiadott hivatalos kommunikéjében megállapítja, hogy Moskovits József csak a Nagyváradai Estilapban indokolja meg lépését. Az Estilapban közzétett levél nyomán a Csarnok választmánya leszögezi, hogy „dr Moskovits Józsefnek véleményynyilvánítási szabadságát a lemondás elfogadásával ép úgy nem kívánja korlátozni, amint hogy ilyenre a Csarnok életében soha még eset elő nem fordult. A véleményynyilvánítás szabadságának hangoztatása azonban nem szolgálhat objektivitást nélkülöző és igaztalan, rögtönzött támadások takarására.”

Szóval a váratlan akkorddal egyelőre lezárta Moskovits József dr a kissé kínos koncertet, amelynek ouvertureje az ő felszólalása volt. De egyelőre zárta csak le. A kereskedővilág azzal, hogy Moskovits lemondott csarnoki tagságáról korántsem tekinti az ügyet elintéztnek. Sőt, a kedélyek ma még forrongóbbak, a hangulat még elkecseregettebb Moskovits József ellen, mint a lemondás előtt. Ivesket köröznék, memorandumokat szerkesztenek és mindenképp egy monstre-gyűlésre készülnek, amelyen a váradi közigazdasági élet épen nem kizárható minden előítélettel, ami a kereskedelemmel szemben, sajnos, a szor érezteti káros hatásait. De minden elvi, vagyis társadalmi

dekezésen és tiltakozáson túl ki fog emelkedni egy momentum a monstre-gyűlés programjából: megállapítása annak, hogy Moskovits József dr éppen nem hivatalos és jogosított arra, hogy az árdragítás vádját emelje a kereskedők ellen. Beavatottak átlátszóan az mondják, hogy az igazán

szenzációs fordult az afférnak csak ezután következik, kívánja, hogy leszögezzük Moskovits József álláspontját is, aki még mindig azt hangoztatja, hogy nem a legitim kereskedelem érintette, hanem a sibiló idegeneket és alkalmi üzleteket.

Egy nagyon figyelemreméltó cikk a Vestul Romanieiben

A városi vízüzem mérlege, amely szerint összesen 300 ezer lej jutott tantiémképpen az igazgatósági tagoknak és mindenki- nek, akinek csak egy aláírásuk is szerepel az üzem könyveiben, — egészen bizonyosan nem fog nyom nélkül eltűnni az évi üzleti jelentések februári áradatában.

A Vestul Romaniei tegnap megjelent száma főhelyen foglalkozik a vízművek mérlegével, ilyenformán:

— Bármennyire öröndetes is az, hogy a városi üzemek, — mert erről lesz szó — jelenté-keny hasznót realizálnak, — ez a nyereség még sincs arányban a közüzemek hivatásával, ami abban áll, hogy mérsékelt áron kell kiszolgáltatni a közönségnek. Ismerteti ezután a Vestul Romaniei a vízüzem mérlegét, a tantiémek felosztását és megjegyzi, hogy a multimilliomos Moskovits József dr is tagja az igazgatóságnak és mint

ilyen 10.000 lejt kapott a köz-üzem iövedelméből.

Erezteti a Vestul Romaniei azt is, hogy mennyire helytelen azt, hogy Kőszegh v főmérnök ugyanis mint igazgató és ugyis mint igazgatósági tag évente 100 ezer lejt kap tantiémképpen és feltűnőnek tartja azt is, hogy Sz enes mérnök 22.500 lejt kap, mint mérnök és külön 7 ezer lejt, mint jegyző (?) Ez a városi vízüzem mérlege.

— De — teszi fel a kérdést a Vestul Romaniei cikkírója — milyen mérleget csinálhat magának az a városi tisztviselő, akit a minap a prefektus ur előtt láttam 25 évi becsületes munka után szakkadozott ruha volt rajta, arca be- esett. Sok gyermeke fázódik otthon, talán alig van annál több inge, mint amit hord, de emberi lélek és szereti mindazokat, akik hozzá közel állnak? Ez a városi mérleg másik oldala és bizony, jó volna erről is tudomást venni.

Interpellációk a Habsburg propaganda ellen a magyar nemzetgyűlésen

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés mai ülésén a kisebbségi nyelveknek a közhivatalokban való használatáról szóló javaslat tárgyalásánál Szakács Andor 48-as kiscsorda szólalt fel és kijelentette, hogy a javaslatot elfogadják. Nincs a földkereségén nemzet — mondotta — amely ma olyan szabadelvű álláspontot foglalna el a nemzeti-ségekkel szemben, mint a magyar nemzet. A törvényt az 1868-iki évi 44-ik cikk 27-ik szakasza kiegészítésének tekinti.

Horváth Zoltán Kossuth-párti képviselő interpellációt intézett a honvédelmi miniszterhez és felemlítette, hogy amidőn Debreczenbe érkezett Habsburg Albert urat, mint az uralkodó királyi ház tagját a katonai és polgári hatóságok fejei fogadták. Van-e tudomása a kormánynak arról, hogy a nemzeti hadseregben még ma is a régi szolgálati szabályzat van érvényben, amelynek alapján a honvédelmi miniszter kijelentése szerint a detronizált Habsburg ház tagjai

nak kijár az uralkodó családot illető megkülönböztetett tiszteletadás?

— Tudja-e a kormány — úgy mond — különösen a miniszterelnök ur, hogy a honvédelmi miniszter legutóbb kijelentette, hogy királyi ház még ma is van, csak jogainak gyakorlása szűn- tel. Mindaddig, míg ő lesz a miniszter a Habsburg-ház tagjai a szolgálati szabályzat értelmében kijáró megkülönböztetett tiszteletadásban fognak részesülni. Hajlandó-e a kormány intézkedni, hogy a hivatalos Habsburg propaganda végkép beszüntes- sék? A detronizációs törvények a nemzeti hadseregben is szerezzenek érvényt, a honvédelmi miniszter pedig vagy rektifikálja kijelentését, vagy távo- zék helyéről.

Várnai Dániel, Kéthly Anna és Pakots József a drágaság ügyében interpellálnak. A munkásság és a középosztály nyomorát ecsetelik. A munkások apró gyermekeiket kénytelenek a utcákba küldeni dolgozni.

No. 2476—1924.

Publicatiune de concurs

In baza hotarirei Consiliului orasului Oradea-Mare cu No. 2476—1924. se publica concurs pentru furnizarea a lor 43 randuri vesminte (haine) de vara si iarna, tot atata mantele, capele si perechi cisme pentru pompier 10 randuri vesminte (haine) de vara si iarna, 10 buc. mantele si capele, la fel si 10 perechi cisme, pentru 2 vizitii si 2 desinfectori, apoi 29 randuri vesminte de iarna si vara tot atatea mantele, capele si perechi ghetete pentru servitorii de birou.

Antreprenorii vor fi obligati a face furnizarea la termenul cum urmeaza:

1. Vesmintele de vara si capelele mai tarziu pana la 1. Maiu.

2. Vesmintele de iarna si mantelele pana la 1. Oct.

3. Incaltaminte le pana la 1. Iunie.

Pretul obiectelor furnizate se va achita dupa preluare contra dovezi de primire a consilierului economic.

Concursul va avea loc la Primaria orasului in sala de consiliu inaintea comisiei de adjudecare in ziua de 7. Aprilie a. c. intre orele 10—12 unde au sa fie inaintate ofertele inchise si sigilate.

Oferte intrate inainte sau dupa licitatie sa considera de neavenite.

Concurentii vor avea sa depuna ca paranta 10% in numar din suma oferita, deodata cu oferta inaintata in mainile comisiei de adjudecare in timpul cand se va tine licitatie din chestiune.

Supra ofertele vor fi respinse. Informatiuni detaliata sa pot primi la Cons. economic et I. em. 27.

Oradea-Mare, la 7. Februarie 1924.

Dr Bucico,
primar.

Szöke sirófák:

Szöke fiu, szöke lány,
Csafinta mindahány.
Eszendőre szöke baba,
SZÖKE-féle kis kocsiba
Milyen kedves látomány.

oooo

Gyermekkocsik gyári árban kaphatók

Szöke Miklósnál

Strada Vlahuta (Szent János-utca) 22.

Szakaszerű javítások, gummizások, ernyők stb.

Halló!

Halló!

Kovács J.

órák és ekszerész

Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 36

Mindennemű órák javítást
alvállalja. Munkákért kívánatra
házhöz is megyek.

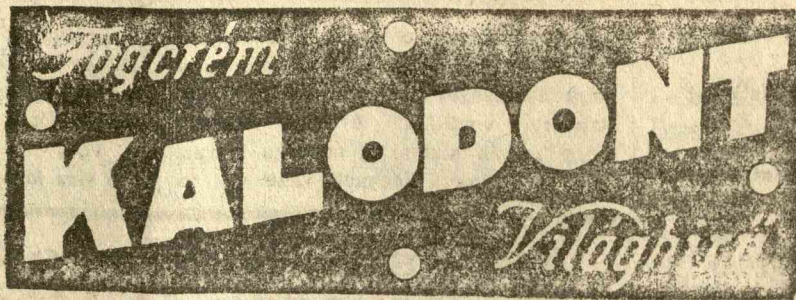
Özv. Petriné látszerész üzletében

van **HEUBST** ekszerész

ra, brilliánt és ezüsttáruktára

Bul. Regele Ferdinand 9

Brilliántéri, aranyéri, ezüst-
éri: olcsó árakat fizetnek

APROHIRDETÉSEK

LAKÁS

INTELLIGENS garzon ur teljes ellátást (orth. kóser) külön szobát, fürdőszobát használatra, mosással kaphat 3 tagu családnál. Cím: a Hegedűs hírlapirodába „3500” jellegére. 764

BUTOROZOTT szoba kiadó. Sirul Cerbilor (Szarvassor) 27. ajtó 9. 848

ALKALMAZÁS

MEGBIZHATÓ ember pénzbeszedőnek ajánlkozik, vagy nagyobb részvénytársasághoz irodaszolgáknak. Cím: a Hegedűs hírlapirodában. 679

FIATAL leányt vagy asszonyt mindenesnek két személyhez 1-ére felvesz Szász, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. 763

KERESÜNK azonnali belépésre rehető leg nemetűl tudó perfect gyors és gépírónt, ki kereskedelmi irodában már alkalmazva volt. Cím: Hegedűs hírlapirodában. 812

PERFECT magyarul, románul írni és beszélni tudó volt vasút építési munka és gazdasági felügyelő keres munkalelő, raktárnoki, kézbesítői, vagy ehhez hasonló állást. Cím: Labancz János, Str. Fabricelor (Gillányi-utca) 25. 813

LUCA Niculescu cégnél egy jobb kiadó segéd, aki románul is beszél, alkalmazást nyer. 846

GYÓGYSZERESZ gyakornok felvétetik a Minerva gyógyszerházban, Piata Unirii (Szent László-tér) 5. szám. 846

MEGBIZHATÓ jó bizonyítvánnyal rendelkező ügyes minden szobaleány el-sejére kerestetik. Strada Aurel Vialcu (Vámház-utca) 6. Verő. 839

EGY megbízható mosónőt keresek. Kocsigár, Strada Sztaroveszky utca 29. 841

TISZTESSÉGES ügyes szobaleányt keres Elő Jánosné, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 35—b. II. emelet. 842

100.000 lei kaucióval, általános kereskedelmi ismeretekkel, megélhetést biztosító bizalmi állást keresek. „Családok” jellegére a Hegedűs hírlapirodába. 843

ADÁS-VÉTEL

„MENTOR” írógép látható írásu, használt, jókarban, olcsón eladó. Cím: Hegedűs hírlapirodában. 745

EGY olcsó faragott hálószoba. szalon, szekrény, 2 pléh mosdó, teljesen új beépíthető fürdőkád és csempe eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 793

ANYABIRKÁT 200 darabig felestartásra átvennék. Cím: Hegedűs hírlapirodában. 833

ELADÓ magyar stílus hallberendezés. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 29. jobbra, Szász. 685

ELADÓ ampirstílus elefántcsont legyező (vitrin), szép madeire renessans legyező, nagyon szép medere, renessans ajuros milliók, futók, tálcaterítők, abroszok, storok, ágyterítők, fille motívok, betétek, klópl csipke és betét. Kötött fehér, arany és színes terítők, szita gobelin, gobelin képek rámaival és anélkül, montirozatlan diványpárnák, kelim abrosz és drapéria, és sárga selyem paplan. — Nagyon szép lehnemű, ingek, nadrágok és leibhenek, selyem rojt kendő. Egészen új szürke szövet koszos és estélyi ruha sárga selyem, autó bundák, zsurasztal, lámpa-ernyők, szanítás (szobagőzfűrdő), perzsa szőnyegek, ebédülő 24.000 lei, perzsa ebédülőszőnyeg, perzsa és szmirna átvettők, igen olcsón, 2 ablakra nordis függöny, indiai ezüst sál, képek, fekete faft nagyon szép eredeti egészen új jelmezruha, színes és fehér abroszok, szalvéták. — Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 493

ELADÓ egy kirakati rézállvány 4 met-szett lüveglappal, teljesen jókarban. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász. 698

EGY jókarban levő szőrtépő gépet megvételre keresünk. Kocsigár, Strada Sztaroveszky utca 29. 844

VASREDŐNYÖS ócska boltaitót keresek 1.50—2.00 m. szélességig. Fülöp mérnök, Strada Francisc Deák utca 7. 838

JÓKARBAN levő varrógép eladó Str. rioria (Báthory-utca) 16. ajtó 10. 423

ELADÓ fürdőszobába csempe és földbe építendő fürdőkád teljesen új. Egy olcsó jó pianino, baba kelengye, Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 577

KÖNYVTÁR különböző írktól 500 kötet (lehetőleg egybe) eladó. Bövebbet Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász. 543

ELADÓ nagyon szép perzsa hecsertakaró. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 486

KÜLÖNFÉLÉK

PERZSA szőnyeget megrendelésre bármilyen méretben vállalko. Cím: a Hegedűs hírlapirodában. 818

JÓ házikoszt kapható, ebéd, vacsora naponta 3 fogásos, 700 lei. Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 48. 840

Hegedűs Hegedűs Hegedűs
Hírlapiroda Hírlapiroda
Hegedűs Hegedűs Hegedűs
Hírlapiroda Hírlapiroda
Hegedűs Hegedűs Hegedűs
Hírlapiroda Hírlapiroda
Hegedűs Hegedűs Hegedűs
Hírlapiroda Hírlapiroda
Hegedűs Hegedűs Hegedűs
Hírlapiroda Hírlapiroda
Hegedűs Hegedűs Hegedűs
Hírlapiroda Hírlapiroda

Külföldre utazóknak
Utlevel
és vizum

ügyekben
legolcsóbb s leggyorsabb

Schreier

Parcul Traian (Tisza
Kálmán)-tér 1 szám.
Dijmentes felvilágosítás

Szabo van elég

de o csón és jól kizarólag

David és Kohn

uri szabónál

Strada Alexandrii (Tele. y-utca) 4.
runázkodh

Topolya hálószoba

eladó

Nemes asztalosnál

Str. Szent Jeromos 5. Templom-té-
háta mögött

Orat, ekszer

chinaezüst

di. ztárgyakat

szerviseket a legolcsóbban árul

BEER

Josif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 1.
Orat és ekszer javítás

„STABIL”

Gépek és felszerelések lerakata
ORADEA-MARE Piata M. Viteazul

TELEFON 16-86

Transmissiók, csapágyak, szil-
kerekek állandó nagy raktára

Magas árban veszek

briliáns, arany, ezüst ekszerket és
diszertgyakat, tőredék aranyat, ezüst-
tőt, arany szárpólist, arany és más
namis
fogakat
Freund Benjámín
ekszerész, Nagyvarad, Bul. Reg. Ferd.
(Rákóczi ut) 11, Szécsenyi szálló épü-
let. — Észker a kaimi áron kapható.

Flüger-Jéle
padlófénymáz

parkett-paszta és Email
festékek minden szín-
ben, a legolcsóbban
csak az új festéküz-
letben szerezhetők be.

Rosenberg, Rimanóczy-u.2